

Bilaga 1:5 till kommunstyrelsens protokoll den 8 januari 2003, § 22

PM 2003 RVIII (Dnr 3038/02)

Remiss av Naturvårdsverkets rapport "Förutsättningar för den operativa tillsynen enligt miljöbalken, uppföljning och utvärdering", Rapport 5209, juni 2002

Remiss från Naturvårdsverket

Remisstid 11 januari 2003

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen överlämnas denna promemoria.
2. Protokollat i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Naturvårdsverket har för yttrande översänt "Förutsättningar för den operativa tillsynen enligt miljöbalken, uppföljning och utvärdering", Rapport 5209, juni 2002, för svar senast 11 januari 2003. Sammanfattning i *bilaga*. Rapporten i sin helhet finns tillgänglig i akten. Naturvårdsverket har, enligt förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken (TIF) i uppdrag att som vägledande myndighet inom sitt ansvarsområde följa upp och utvärdera den operativa tillsynen i landet. Den rapport som nu redovisas är ett led i denna uppföljning. Miljödepartementet efterfrågar synpunkter på Naturvårdsverkets förslag om ändringar i förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Naturvårdsverket har därutöver ett antal förslag om förbättringar i länsstyrelsernas tillsynsvägledning samt i verkets stöd till myndigheter och kommuner.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Nämnden tillstyrker Naturvårdsverkets förslag om ändring i förordningen om tillsyn enligt miljöbalken.

Mina synpunkter

Miljöbalkens intention är att tillsynsarbetet ska utgå från miljö kvalitetsmålen, samtidigt som balken även innehåller regler som detaljstyr. Den operativa tillsynen har hittills varit mer styrd av händelser utifrån än av initiativ från den egna tillsynsmyndigheten. Av rapporten framgår att många länsstyrelser och kommunala nämnder nedprioriterat tillsynen enligt miljöbalken av resursskäl.

Miljöförvaltningen har i budgeten för år 2003 fått mer resurser än tidigare år bl.a. för att kunna få tillsynsarbetet att fungera. Det är trots detta nödvändigt att utarbeta strategier och arbetsformer som kan leda till en effektiv tillsyn. Såsom Naturvårdsverket föreslår bör detta kunna uppnås genom en mer målstyrd tillsyn.

Naturvårdsverket rekommenderar en sammanvägd tillsynsplan som omfattar alla de områden som myndigheten har tillsynsansvar för. Miljöförvaltningen utarbetade en sådan plan för år 2002 och kommer även att utarbeta en sammanvägd tillsynsplan för år 2003. Erfarenheterna av detta är goda. Det underlättar för nämnden att få ett helhetsperspektiv och ger ett underlag för prioriteringar. Härutöver har ett arbete påbörjats för att förbättra förvaltningens registerföring.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen överlämnas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 19 december 2002

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Naturvårdsverket har för yttrande översänt ”Förutsättningar för den operativa tillsynen enligt miljöbalken, uppföljning och utvärdering”, Rapport 5209, juni 2002, för svar senast 11 januari 2003. Sammanfattning i *bilaga*. Rapporten i sin helhet finns tillgänglig i akten. Miljödepartementet efterfrågar synpunkter på Naturvårdsverkets förslag om ändringar i förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 10 december 2002 att tillstyrka Naturvårdsverkets förslag om ändring i förordningen om tillsyn enligt miljöbalken.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande av den 28 november 2002 var av följande lydelse.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete för att gå från händelsestyrd tillsyn mot mer miljömålstyrd tillsyn. Det finns olika hinder på vägen. Några av de viktigaste är

- detaljstyrning via balken
- stor del av tiden går till att hantera klagomål och
- resursbrist.

De detaljerade reglerna kring bl.a. tillstånd, anmälan och miljörapport i miljöbalken gör att tillsynsmyndighetens arbete i mycket stor utsträckning styrs av yttre händelser. Myndigheten kan inte välja bort dessa. Ett exempel kan vara att tillsynsmyndigheten beslutar om en miljö sanktionsavgift på 5000 kr om en miljörapport kommer in ett par dagar för sent. Även om en miljöanalys har visat att just denna anläggning eller bransch har en liten påverkan på miljön så måste rapporten ändå granskas. En miljöanalys visar att betydelsen av punktkällor har minskat och att diffusa källor, trafik, avfallsströmmar, varor bidrar i mycket större utsträckning till miljöproblemen. Detaljstyrningen försvårar för tillsynsmyndigheten att lägga resurser på dessa områden. Förvaltningen stödjer de ändringar av tillsynsförordningen som nu föreslås av Naturvårdsverket men vill samtidigt framhålla att det återstår en hel del att göra för att underlätta för tillsynsmyndigheterna att genomföra en planering av tillsyn som bygger på miljömål.

Naturvårdsverket föreslår att den operativa tillsynsmyndigheten ska ha en sammanvägd tillsynsplan som omfattar samtliga tillsynsområden som myndigheten ansvarar för. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade om en sammanvägd tillsynsplan för år 2002. Förvaltningen kommer även att utarbeta en sammanvägd tillsynsplan för år 2003. Erfarenheterna av detta är goda. Det underlättar för nämnden att få ett helhetsperspektiv och ger ett underlag för prioriteringar. En diskussion har påbörjats hur verksamhets- och tillsynsplaneringen i större utsträckning ska kunna utgå från miljömål. Även detta underlättas av en sammanvägd tillsynsplan. Naturvårdsverket föreslår att den operativa tillsynsmyndigheten ska besluta om behovsutredningar och tillsynsplaner på den ledningsnivå som beslutar om användningen av myndighetens resurser. I Stockholm är tillsynsplanen en del av verksamhetsplanen och beslutas av Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Erfarenheterna av detta är goda. Behovsutredningen och tillsynsplanen utgör bra underlag när det gäller att ta ställning till hur myndighetens resurser ska användas på bästa sätt. I dagsläget ingår den huvudsakliga inriktningen och resurser för detta i planen. Sedan kompletteras den gemensamma planen i många fall med mer detaljerade planer för olika branscher etc.